

„ЧУЙ ГЛАСА МИ“

Домашното насилие, институциите и обществото

Втора фаза на социологическото проучване „Чуй гласа ми“ по поръчка на Фондация „Будителките“
Дълбочинни интервюта с 15 респонденти

Основни резултати:

1. Форми на насилие

Психическото насилие доминира

- Най-често срещани форми: обиди, унижение, обвинения, заплахи, ревност, контрол над ежедневието и личните контакти
- Жените описват пълна зависимост – емоционална, финансова, социална
- Социална изолация: ограничаване на контакти, работа, лични вещи
- Физическото насилие е налично, но се явява част от комплексен цикъл, в който психическото насилие и принудителния контрол са водещи

Ескалация след раздяла

- Почти всички респондентки съобщават, че насилието става по-тежко след напускането: заплахи, следене с устройства, проникване в дома, онлайн тормоз, опити за отнемане на децата.

Манипулация на институциите

- Респондентите споделят за тормоз чрез:
 - множество жалби, често без основание
 - гела за “родителско отчуждение”
 - натиск чрез социалните служби
 - фалшиви обвинения в насилие срещу майките
 - използване на частни съдебни изпълнители и полиция

Институциите нерядко несъзнателно подпомагат продължаването на насилието заради несинхронизирани закони, формално прилагане на процедури и подценяване на риска за пострадалите.

Ролята на организирани мъжки групи

Част от насилниците получават подкрепа от организирани бащински групи и адвокати, които систематично използват законови вратички за упражняване на натиск над жените.

2. Децата като жертви

- Децата най-често са свидетели на насилието, понякога и преки жертви
- Въпреки документирано насилие над дете, институциите понякога продължават да настояват за контакт с насилника

- При децата се наблюдават тревожност, страх, регрес в поведението, изолация, проблеми в училище.
- Училищните специалисти често не разпознават тези случаи и не оказват адекватна подкрепа.

3. Опит с институциите

Недоверие и липса на подкрепа

- Жените масово споделят усещане за подценяване на насилието от:
- полицията
 - социалните служби
 - съда

Често психическото насилие не се взема на сериозно. Много жени се чувстват виновни, недоразбрани или дори обвинени от институциите.

Институционални слабости

- Непризнаване на психическото насилие
- Формален подход и липса на експертиза
- Липса на синхрон между:
- Закона за защита от домашното насилие
- Семейния кодекс
- Закона за закрила на детето

Това позволява на насилниците да използват социалните служби като инструмент за натиск.

4. Основни изводи

- Домашното насилие е комплексно и често невидимо, особено в психическата си форма
- Раздялата увеличава риска за жените и децата
- Институциите не осигуряват достатъчна защита, а нерядко се превръщат в арена за продължаващ тормоз
- Децата страдат тежко от институционалните конфликти и липсата на защита
- Налице е силна нужда от законодателна синхронизация, повече експертност, по-бързи мерки и обучение на всички институции

5. Препоръки

Изследването подчертава нуждата от:

1. Кампании за ранно сезиране на институциите
2. По-ефективна защита след раздяла
3. Специалисти с психологическа експертиза при работата по дела за домашно насилие
4. Подобрена закрила на децата и реално вземане предвид на риска за тях от контакт с родителя упражнявал насилие

Благодарим на семейна фондация „Лъчезар Цоцорков“, с чиято финансова подкрепа се реализира проучването.

Изявленията и мненията, изразени тук, принадлежат единствено на Партньора, Фондация „Будителките“, и не отразяват непременно вижданията на семейна фондация „Лъчезар Цоцорков“ или нейните партньори.